

KORRALDUS

Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 ja § 28 lõike 2 sissejuhatava lauseosa ja lõike 6 alusel ning arvestades § 27 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning lõikes 6 ja § 28 lõikes 8 sätestatud kehtestada isikute karantiinis viibimise nõuded, et vältida ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 haiguskoldest väljapoole levikut, järgmiselt:

1. Isikul, kellel on diagnoositud COVID-19 haigus (edaspidi *haige*), on keelatud alates diagnoosimisest kuni tervenemiseni lahkuda oma elukohast või püsivast viibimiskohast. Elukoha või püsiva viibimiskohana mõistetakse ka varjupaiga- ja turvakoduteenuse osutamise kohta. Isiku tervenemise üle otsustab arst.
2. Punktis 1 nimetatud piirang ei kehti, kui haige on saanud tervishoiutöötaja või politseiametniku korralduse elukohast või püsivast viibimiskohast lahkumiseks, kui tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või tema elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral.
3. Isikul, kes elab haigega koos, viibib temaga püsivalt samas viibimiskohas või on muul viisil olnud haigega lähikontaktis (edaspidi *lähikontaktne*), on keelatud oma elukohast või püsivast viibimiskohast lahkuda haige COVID-19 diagnoosist teada saamisest arvates 10-kalendripäevase perioodi jooksul. Isikul, kes elab haigega koos või viibib temaga püsivalt samas viibimiskohas, hakatakse 10-kalendripäevast perioodi arvestama haige sümptomite tekkest või haige sümptomite puudumisel haige SARS-CoV-2 positiivse testi tegemise päevast arvates. Isikul, kes on olnud muul viisil haigega lähikontaktis, hakatakse 10-kalendripäevast perioodi arvestama haigega viimasest lähikontaktis olemisest arvates.
4. Punktis 3 nimetatud piirangut ei kohaldata, kui lähikontaktisel puuduvad COVID-19 haiguse sümptomid, ta jälgib oma tervist tähelepanelikult, ta järgib Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtab kasutusele kõik võimalikud muud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ning kui esinevad järgmised asjaolud:
 - 1) kui ta on saanud tervishoiutöötaja või politseiametniku korralduse elukohast või püsivast viibimiskohast lahkumiseks;
 - 2) kui ta lahkub oma elukohast või püsivast viibimiskohast siis, kui tervishoiutöötaja on suunanud ta tervishoiuteenust saama, või tema elu või tervist ohustava hädajuhtumi korral;
 - 3) kui ta on tervishoiutöötaja, kes tööandja otsusel täidab edasilükkamatuid tööülesandeid;

- 4) kui ta on isik, kes tööandja otsusel ja Terviseameti nõustamisel täidab edasilükkamatuid tööülesandeid ning kellele ei oleks võimalik või oleks tõsiselt häiritud riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse ülesande täitmine;
- 5) kui alapunktis 4 nimetatud isik on elutähtsa teenuse toimepidevuse tagaja, siis võib ta täita edasilükkamatuid tööülesandeid üksnes tööandja otsusel ja viimase kirjalikult põhjendatud ettepanekul ning hädaolukorra seaduse §-s 36 nimetatud asutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse kooskõlastusel ja Terviseameti nõustamisel;
- 6) kui ta hangib elukoha või viibimiskoha läheduses igapäevaseks toimetulekuks hädavajalikku põhjusel, et muul viisil ei ole see võimalik;
- 7) kui tal on välistatud igasugune kontakt temaga samas elukohas elava või viibimiskohas viibiva haigega;
- 8) kui ta viibib õues ja väldib täielikult kontakti teiste inimestega.

5. Punktides 3 ja 4 sätestatud ei kohaldata lähikontaktse suhtes, kes on läbi põdenud COVID-19 haiguse ja kelle arst on terveks tunnistanud ning terveks tunnistamisest ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud (edaspidi *läbipõdenud*), ning lähikontaktse suhtes, kes on läbinud COVID-19 haiguse vastase vaksineerimise ning vaksineerimise kuuri lõpetamise päevast ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud (edaspidi *vaksineeritu*), juhul kui lähikontaktne punktis 3 nimetatud 10-kalendripäevase perioodi jooksul:

- 1) kannab siseruumis, kus ta puutub kokku isikutega, kellega ta ei viibi püsivalt samas elukohas või viibimiskohas, kaitsemaski või katab suu ja nina (edaspidi *mask*). Maski kandmist ei kohaldata alla 12-aastastele lastele või juhul, kui maski kandmine ei ole tervislikel põhjustel, töö või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades võimalik;
- 2) jälgib oma tervist tähelepanelikult, tal puuduvad haiguse sümptomid ning ta järgib Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtab kasutusele kõik võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

6. Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb järelevalvet Terviseamet, kaasates vajaduse korral ametiabi korras Politsei- ja Piirivalveameti.

7. Avaldada korraldus Riigi Teatajas ja massiteabevahendites.

8. Korraldus jõustub 2. veebruaril 2021. a ja kehtib kuni 31. maini 2021. a.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks karantiinis viibimise nõuded.

Vabariigi Valitsuse 17. detsembri 2020. a korraldus nr 455 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele“ kehtib alates 1. jaanuarist 2021. a kuni 1. veebruarini 2021. a. Praeguse korraldusega pikendatakse seniseid nõudeid ja kehtestatakse samad piirangud alates 2. veebruarist 2021. a uueks perioodiks.

Karantiin on kehtestatud alates eriolukorrast ehk alates 26. märtsist 2020. a. Pärast eriolukorra lõppu kehtestas Vabariigi Valitsus alates 18. maist 2020. a karantiini COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele ning nende lähikondsetele kuni 1. juulini 2020. a. Alates 16. juulist 2020. a kuni 30. septembrini 2020. a kehtis Vabariigi Valitsuse 16. juuli 2020. a korraldus nr 257 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse

diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele“. Alates 1. oktoobrist 2020. a kuni 31. detsembrini 2020. a kehtis Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2020. a korraldus nr 336 „Karantiini kehtestamine koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse diagnoosiga isikutele, nende isikutega koos elavatele või samas elukohas püsivalt viibivatele või haiguse diagnoosiga isikuga muul viisil lähikontaktis olnud isikutele“.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 5 kohaselt lõpetatakse karantiin siis, kui nakkushaiguse levik on tõkestatud, nakkushaiguse tõrje nõuded on täidetud ja haiguskolle kahjutustatud. Kuivõrd viirus on väga kergesti nakkav, on nakkuse leviku tõkestamiseks karantiininõude püsivalt kehtestamist haigetele ja tema lähikontaktsele soovitanud Vabariigi Valitsust nõustav teadusnõukoda. Seetõttu on Vabariigi Valitsuse eesmärk olnud hoida karantiini nõudeid kehtivana. Arvestades nakatumise näitajaid, haiguse leviku kiirust, haiguse võimalikku rasket kulgu ja asjaolu, et esimesed COVID-19 haiguse vastased vaktsiinid on alles Euroopa Liidus müügiloa saanud ja alustatud on COVID-19 vastase vaktsineerimisega ka Eestis, kuid endiselt puudub haiguspetsiifiline efektiivne ravi, on nende piirangute pikendamine vajalik. 26. jaanuari 2021. a seisuga lisandus ööpäevaga 357 positiivset testi. Rahvastikuregistri andmetel laekus enim uusi positiivseid testitulemusi Harju ja Ida-Viru maakonda, kus koroonaviirusega nakatumine tuvastati vastavalt 201 ja 46 inimesel (haigestumus 100 000 elaniku kohta on vastavalt 586,6 ja 867). Viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta Eestis on 541,62. Haiglaravil on 409 inimest, neist intensiivravil 41 patsienti, kellest omakorda juhitalval hingamisel 21 patsienti. Nakatunuid on viimase 14 päeva jooksul kõikides maakondades. Piirangute rakendamata jätmisel võib nakatumine veelgi suurened.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 34 kohaselt on igaühel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks, riigikaitse huvides, loodusõnnetuse ja katastroofi korral, nakkushaiguse leviku tõkestamiseks, looduskeskkonna kaitseks, alaealise või vaimuhaige järelevalvetuse ärahoidmiseks ja kriminaalasja menetluse tagamiseks. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 alusel kehtestab Vabariigi Valitsus karantiini korraldusega, kui karantiini kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Korraldusega kehtestatava karantiini eesmärk on ennetada ja takistada koroonaviirusest SARS-CoV-2 põhjustatud COVID-19 haiguse edasist levikut.

COVID-19 haigus vastab nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 2 lõike 2 alusel uude ohtliku nakkushaiguse tunnustele, kuna COVID-19 on suure nakatuvusega haigus, mis levib kiiresti ja ulatuslikult ning mille kulg võib olla raske või eluohtlik, ja COVID-19 haiguse puhul puudub praeguse seisuga efektiivne ravi ning haiguse leviku plahvatusliku hoogustumise tagajärjel võib kujuneda olukord, kus hospitaliseerimist vajavate patsientide arv ületab haiglate ravivõimekust. Karantiin on vajalik inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, et ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava viiruse levikut. Korraldusega kehtestatav karantiin on vajalik, sest nakkuse levik on märgatavalt suurenenud viimase kahe kuu jooksul – kui veel 20. novembri 2020. a seisuga oli viimase 14 päeva kumulatiivne haigestumus 100 000 elaniku kohta 253,5, siis 26. jaanuari 2021. a seisuga oli vastav kordaja 541,62. Nakkuskollete kontrolli alla saamiseks ja haiguse leviku pidurdamiseks on haige ja tema lähikondsete teistest inimestest isoleerimine tõhus meede.

Karantiin kehtestatakse isikutele, kes on saanud COVID-19 diagnoosi, ning diagnoosi saanud isikutega koos elavatele ja püsivalt samas elukohas või viibimiskohas viibivatele isikutele või

isikutele, kes on olnud muul viisil haigega lähikontaktis. Karantiini nõue nende suhtes on põhjendatud, sest viirus levib kiiresti ja võib põhjustada suurt tervisekahju ning iga väikseimgi haiguskolle võib piirangute efektiivse rakendamiseta tuua kaasa haiguse ulatusliku leviku ja koormuse tervishoiusüsteemile. Karantiinis viibivatele isikutele, kellel puuduvad viiruse sümptomid, nähakse ette erandid ja neil võimaldatakse põhjendatud juhtudel kodunt lahkuda. Lähikontaktsele on erandid lubatud juhul, kui isik jälgib oma tervist tähelepanelikult, järgib Vabariigi Valitsuse või Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtab kasutusele kõik võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Seega ei ole viiruse sümptomiteta isikute liikumisvabadust ülemäära piiratud.

Läbipõdenute ja vaksineeritute haigestumise tõenäosuse ja COVID-19 haiguse edasikandluse kohta on teadusuuringuid veel vähe, kuid praeguste teadmiste kohaselt on haiguse läbipõdenutel viirusega taasnakatamise tõenäosus kuue kuu jooksul väike ning seega ei peaks läbipõdenutele selle perioodi jooksul rakenduma karantiini kohustust. Vastav erand on sätestatud korralduse punktis 5.

Eestis alustati COVID-19 haiguse vastase vaksineerimisega 27. detsembril 2020. a, kasutades Comirnaty vaktsiini (Pfizer/BioNTech; seisuga 26. jaanuar 2021. a on Eestisse tarnitud 49 140 doosi). Moderna COVID-19 vaktsiini on Eestisse 26. jaanuari 2021. a seisuga tarnitud 1200 doosi. Mõlemad nimetatud vaktsiinid on mRNA vaktsiinid ja nende toimemehhanism on sarnane. Teised vaktsiinid ei ole 26. jaanuari 2021. a seisuga Euroopa Liidus müügiluba saanud. 26. jaanuari 2021. a seisuga on Eestis 27 180 isikut, kes on saanud vähemalt ühe vaktsiinidoosi, vaksineerimiskuur on lõpetatud neist 3078 isikul.

Eesti Infektsioonhaiguste Selts ja Vabariigi Valitsust nõustav teadusnõukoda soovivad loobuda karantiin nõudest inimestel, kelle vaksineerimiskuur on lõpetatud.

Soovitus põhineb järgmistel teadmistel. Praegu on andmeid ainult Pfizer/BioNTech ja Moderna vaktsiinide kohta, mis on Euroopa Liidus müügiluba saanud. Nii Pfizer/BioNTech (Comirnaty) kui ka Moderna (Moderna COVID-19 vaktsiin) vaktsiinide efektiivsus on kõrge ning vaksineerimine hoiab ära suure enamuse sümptomaatilistest haigestumistest. Infot, kas vaktsiin väldib ka viiruse kandlust (asümptomaatilist infektsiooni), on vähe, kuid seda eelkõige seetõttu, et praegu saame põhineda kolmanda faasi kliiniliste uuringute tulemustel, mille põhiküsimuseks on vaktsiini efektiivsus ehk haiguse ennetamine ja mitte kandluse vähendamine.

Siiski on asümptomaatilist infektsiooni uuritud Moderna vaktsiiniga. Moderna vaktsiini uuringus määrati SARS-CoV-2 RNA ninakaapest enne teist vaktsiinidoosi (28. päeval). mITT populatsioonis (isikud, kes olid saanud vähemalt ühe vaktsiinidoosi) leiti PCR positiivsust 0,1% vaktsiinigrupis (N = 15) olnud inimestel ning 0,3% inimestel platseebogrupis (N = 39). Seega saab järeldada, et vaktsiin vähendab ka asümptomaatilist infektsiooni isegi juba pärast ühte doosi vaktsiini. Samas on oluline märkida, et arvesse võeti kõik PCR positiivsed juhud sõltumata nende tekkimise ajast. Infektsioonide ilmnemine esimese 12–14 päeva jooksul pole üllatav, sest antikehade teke võtab paar nädalat aega (sama kehtib ka sümptomaatilise infektsiooni kohta). Puuduvad andmed, kui palju vähendab vaksineerimisskeemi lõpetamine (2 doosi) asümptomaatilisi nakatumisi, kuid võib oletada, et see on suurem kui ühe doosi järel.

Kuni pole aga täiesti kindel, et COVID-19 vaktsiinid kaitsevad ka ülekandumise eest, on vajalik, et lähikontaktid jälgiks oma tervist tähelepanelikult, järgiks Vabariigi Valitsuse ja Terviseameti kehtestatud meetmeid võimaliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks ja võtaksid kasutusele kõik muud võimalikud meetmed nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Samuti on

oluline, et lähikontaktset kannaksid siseruumides (nt avalikus siseruumis, tööl, ameti- või haridusasutuses, spordi- ja vaba aja veetmise kohas jne), kus puututakse kokku inimestega, kellega ei elata samas kohas, kaitsemaski või kataksid muul viisil nina ja suu, et tõkestada potentsiaalset viiruse levikut (v.a korralduses märgitud erijuhtudel). Sama põhimõtte kehtib ka läbipõdenute kohta. Seega tuleb piirangust vabastatud läbipõdenul ja vaktsineeritud kanda 10-kalendripäevase perioodi jooksul siiski maski või muud kaitsevahendit korralduses määratud kohtades. Nimetatud kohustus ei laiene alla 12-aastastele lastele või juhul, kui maski kandmine ei ole tervislikel põhjustel, töö või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades võimalik.

Terviseamet, Eesti Infektsioonhaiguste Selts ja Vabariigi Valitsust nõustav teadusnõukoda, olles teadlikud nimetatud korralduse muudatusega kaasnevatest positiivsetest ja negatiivsetest teguritest, on seisukohal, et sellega kaasnev kasu kaalub üles võimaliku kahju. Praegu turul olevad vaktsiinid on piisavalt efektiivsed ning esitatud efektiivsusandmed on usaldusväärsed.

Karantiini kehtestamisega nakatunutele ja nakkuskahtlusega isikutele tagatakse riskirühma kuuluvate, sh kroonilisi haigusi põdevate isikute, nõrgema immuunsüsteemiga isikute ja vanemaealiste isikute tervise kaitse. Riik peab tagama vastavalt põhiseaduse §-dele 16 ja 28 inimeste elu ja tervise kaitse, kuid oluline roll on ka isikutel endil – seista hea nii oma perekonna, töökoha ja ühiskonna nõrgemate rühmade kui ka rahva tervise eest tervikuna.

Kuna nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 27 lõike 3 kohaselt tuleb karantiini puhul näha ette karantiini kehtivuse aeg ja seda ei saa kehtestada tähtajatult, on korralduse andmisel kavandatud, et korraldus kehtib kuni 31. maini 2021. a (k.a).

Nakkushaiguse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korrakaitse seaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha suurus on korrakaitse seaduse § 23 lõike 4 kohaselt 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning hoida ära nakkushaiguse levik, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär